

BIODIVERSITEIT IN VEELVOUD NA 2010

Uitdagingen voor Natuurpunt Beheer.

Noah Janssen, hoofd dienst Natuurbeheer, Natuurpunt Beheer

Noah Janssen van Natuurpunt en Raf Nils van VLM bij het infobord van Averbode Bos & Heide. 500 ha natuurontwikkeling: schatkamer voor biodiversiteit en vele nieuwe soorten zoals nachtzwaluw.

De Natuur in Vlaanderen is bedreigd

In heel Vlaanderen? Neen, er zijn enkele kleinere zones waar de biodiversiteit toch nog stand houdt of zelfs toeneemt. Deze plekken komen niet toevalligerwijs overeen met de natuurreservaten in Vlaanderen (zowel die van onze vereniging als van de andere terreinbeherende instanties). Met ons model maken we dus waar wat we ook zeggen. Maar kunnen we met de relatief kleine oppervlakten die we beheren in Vlaanderen de biodiversiteit wel behouden? Of moeten we in heel het platteland iets doen? Over metapopulaties en extinctiekansen, maar vooral over Natuurpunt als beheerder in de toekomst.

Averbode Bos & Heide, een mozaïek van kwaliteitsvolle leefgebieden: voorwaarde voor soorten en biodiversiteit. Foto Staf De Roover en Josée Craenen

Verwerving en beheer van natuurgebieden is een must

Vlaanderen is ondanks haar hoge inwonersaantal, slechte ruimtelijke ordening en sterke verstedelijking en industrialisatie nog steeds een 'biodiverse' regio. Dit komt onder andere doordat we op de overgang liggen tussen noord en zuid, tussen zee en continent en tussen zand en leem. Al deze variaties zorgen voor verschillende leefplaatsen. Maar verklaart dit alles? Toch niet.

Dankzij enkele pioniers die hun nek uitstaken, werden sinds de Tweede Wereldoorlog de waardevolste natuurplekjes die door aankopen konden beschermd worden, behouden. Dat hadden ze van onze Nederlandse vrienden geleerd, die daar al jaren eerder mee bezig waren. Want net als zij geloven wij dat de best beschermde natuur natuur is die in eigendom is van een vereniging met als doel het behoud en herstel van die natuur.

Door de uitbouw van terreinbeherende verenigingen, door het groter worden van het draagvlak (onder andere ook het Europese jaar voor natuurbehoud in 1970) en het hiermee gepaard gaande politieke besef dat er iets moest gedaan worden, ontstonden er vanaf de jaren 1980 subsidiekanalen die grote sprongen voorwaarts mogelijk maakten.

Al snel bleek dat aankopen alleen niet volstond. De vaak doorheen de eeuwen door de mens begeleide natuur had ook nu nog een helpend handje nodig. Duizenden vrijwilligers hebben hun mankracht ingezet voor het beheer in menig beemd, broek, kwacht of moeras opdat de orchideeënpracht zich zou herstellen en ook onze kinderen nog zouden kunnen genieten van de mooie natuur die in onze provinciën nog te vinden is. Intussen is de oppervlakte beheerde natuur sterk uitgebreid, evenals het ledenaantal en het draagvlak. Natuur wordt steeds belangrijker. Vlaanderen schreeuwt om meer natuur, niet enkel voor de soorten, maar ook om tot rust te komen in de haastige samenleving waarin we allemaal leven. Om die taakstelling

aan te kunnen, slaan professionele en vrijwillige medewerkers de handen in elkaar om de 1,5% van Vlaanderen die Natuurpunt Beheer ondertussen beheert in optimale conditie te houden. Niet voor ons alleen of voor de 87.000 gezinnen die natuur in Vlaanderen belangrijk vinden en dat bewijzen door ons met een lidmaatschap te steunen, maar ook voor de hele samenleving en voor alle Vlamingen. Ondanks de groei in oppervlakte en ledenaantallen zijn nieuwe impulsen nodig, de grenzen zijn duidelijk nog niet bereikt. Waar willen we naartoe? Tijdens de uiteenzetting zal dat punt verder ontwikkeld worden. Onze slogan zegt het alvast: Natuur voor iedereen! En wie ons Natuurpunt-model kent, voegt daar onmiddellijk aan toe: "en door iedereen!"

